

Î N C H E I E R E

30 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi, Ion Corolevschi

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Montevideia”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Montevideia” împotriva Direcției administrare fiscală Botanica a Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău cu privire la obligarea restituirii sumei achitate în plus, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Montevideia”, casată hotărârea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 07 februarie 2014 și emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 29 mai 2013, SRL „Montevideia” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Direcției administrare fiscală Botanica a Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău cu privire la obligarea restituirii sumei achitate în plus.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 08 aprilie 2013, a expediat în adresa Inspectoratului Fiscal Principal de Stat cererea nr. 11 cu privire la restituirea sumei achitate în plus, prin care a solicitat restituirea următoarelor plăți (impozite și taxe) achitate în plus: impozitul pe venit din salariu în sumă de 137,79 lei, impozitul pe venit la sursa de plată în sumă de 22,41 lei, impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător în sumă de 262362,45 lei, taxa pentru apă în sumă de 34,05 lei, taxa pentru amenajarea teritoriului în sumă de 77,63 lei și amenzi serviciului fiscal în sumă de 1155 lei, iar în total 263789,33 lei.

Prin răspunsul nr. 26.15-11/437/3185 din 12 aprilie 2013 Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a informat-o că cererea cu privire la restituirea sumei achitate în plus a fost remisă la Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău

pentru examinare și executare, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, iar prin răspunsul nr. 01-14/4-2344 din 19 aprilie 2013 Direcția administrare fiscală Botanica a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a informat-o că cererea sa a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție, cu excepția taxei pentru amenajarea teritoriului în sumă de 77,63 lei.

Consideră că refuzul Direcției administrare fiscală Botanica a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău de a soluționa pozitiv cererea sa cu privire la restituirea sumei achitate în plus și restituirea sumei de 263789,33 lei din motivul expirării termenului de prescripție de 6 ani prevăzut de art. 266 alin. (1) din Codul fiscal este neîntemeiat.

Menționează că la 16 iunie 2010, 16 iulie 2010 și la 23 noiembrie 2010, în mod abuziv și ilegal, angajații Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției au percheziționat toate oficiile, birourile și încăperile ÎCS „Business Market” SRL, ÎCS „Comontel Grup” SRL și SRL „Montevideia” și au ridicat serverul cu baza de date electronice a contabilității întreprinderilor menționatei și documentele contabile sub pretextul verificării lor, fiind transportate la sediul Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

Susține că prin încheierile Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 09 noiembrie 2010 și 27 decembrie 2010 acțiunile angajaților Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției au fost recunoscute drept ilegale și abuzive, fiind obligați să restituie toate documentele contabile și serverul de date electronice contabile ridicate de la întreprinderile menționate, însă angajații Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nu s-au conformat hotărârilor judecătorești și nu au restituit documentele contabile ridicate de la întreprinderile menționate.

Afirmă că la 01 februarie 2013, prin ordonanța procurorului, cauza penală nr. 2010036604, a fost clasată urmărirea penală în privința directorului SRL „Montevideia” din lipsa faptului infracțiunii imputate ilegal și abuziv.

Invocă că la 25 februarie 2013, angajații Centrului Național Anticorupție i-a restituit serverul cu baza de date electronice contabile și toate documentele contabile ridicate în mod ilegal din birourile întreprinderilor menționate

Mai invocă că în astfel de împrejurări, reclamanta nu a avut acces la baza de date electronice contabile și la celelalte documente contabile în perioada 16 iunie 2010-25 februarie 2013.

Consideră că termenul de prescripție de 6 ani prevăzut de art. 266 alin. (1) din Codul fiscal urma a fi suspendat pentru o perioadă de 02 ani și 08 luni, dovadă care confirmă cu certitudine imposibilitatea respectării termenului de prescripție prevăzut de art. 266 alin. (1) din Codul fiscal.

Menționează că conform art. 136 lit. g) din Codul fiscal, organul fiscal și funcționarul fiscal, au obligația să efectueze, la cererea contribuabilului, compensarea sau perfectarea materialelor pentru restituirea sumelor plătite în plus

sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite, iar conform art. 175 alin. (2) și (3) din Codul fiscal, compensarea se efectuează la inițiativa organului fiscal sau la cererea contribuabilului dacă legislația fiscală nu prevede altfel. În termen de pînă la 30 de zile de la apariția circumstanțelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului, organul fiscal întocmește documentul de plată și îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.

Prin urmare, solicită obligarea Direcției administrare fiscală Botnica a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău de a restitui suma de 263789,33 lei plătită în plus.

Prin hotărârea Judecătoriei Botnica mun. Chișinău din 07 februarie 2014 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014 a fost admis apelul declarat de către SRL „Montevideia”, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

La 03 iunie 2014, în termenul prevăzut de lege, SRL „Montevideia” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Recurenta SRL „Montevideia”, în motivarea recursului, a indicat că decizia instanței de apel este ilegală, fiind emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Menționează că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 14-17 ale Legii contenciosului administrativ și nu a aplicat prevederile art. 267-269 din Codul fiscal, care prevăd îndeplinirea procedurii prealabile împotriva deciziei organului fiscal și acțiunilor funcționarului fiscal, motivând că nu era necesară depunerea unei cereri prealabile.

Susține că intimata pe parcursul examinării pricinii în primă instanță, cât și în instanța de apel nu a înaintat nici o cerere cu privire la omiterea de către recurentă a termenului de adresare în instanța de judecată.

Afirmă că în scrisoarea nr. 01-14/4-2344 din 19 aprilie 2013, inclusiv în referința prezentată și în cadrul susținerilor orale, intimata a solicitat respingerea acțiunii din motivul omiterii termenului de prescripție de 6 ani prevăzut de art. 266 alin. (1) din Codul fiscal, care și ele sunt nefondate și neîntemeiate.

Invocă că întreprinderea pentru prima dată a aflat despre supraplata impozitelor și taxelor în sumă de 263789,33 lei abia la 01 aprilie 2013, data cînd inspectorul fiscal al Direcției control fiscal nr. 1 a prezentat întreprinderii extrasul din fișa personală generalizat al contribuabilului, anexat la materialele dosarului.

Mai invocă că, de fapt, sumele impozitelor și taxelor menționate au fost achitate, virate la buget în anul 2005, însă din motive întemeiate, întreprinderea nu cunoștea despre faptul supraplăților existente, deoarece începînd cu 18 februarie 2005 și pînă la 25 februarie 2013, Biroul vamal Bender a blocat activitatea întreprinderii, inițiind un șir de controale, ridicări a documentelor contabile, iar mai apoi Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și procuratura Anticorupție au efectuat percheziții și au ridicat repetat toate documentele contabile și serverul cu baza de date electronică a contabilității în mod abuziv și

illegal, acțiuni care pînă la urmă au fost constatate ca ilegale prin hotărârile judecătorești, anexate la materialele dosarului. În situația menționată, întreprinderea nu a avut acces la documentele contabile într-o perioadă foarte îndelungată – 18 februarie 2005-25 februarie 2013 și nu putea ști despre supraplata existentă și abia la 01 aprilie 2013, a aflat, data cînd, de fapt, a luat naștere dreptul la acțiune.

Menționează că conform art. 272 alin. (1) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, iar conform art. 267 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-ți apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani și expiră la 01 aprilie 2016. Astfel, nici acest termen nu a fost omis de către întreprindere.

Susține că instanța de apel a omis să se pronunțe și la o altă circumstanță importantă cum ar fi răspunsul intimatului nr. 01-14/4-2344 din 19 aprilie 2013, prin care i-a fost comunicat că cererea sa cu privire la restituirea sumei achitate în plus a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție prevăzut de art. 266 alin. (1) din Codul fiscal, cu excepția taxei pentru amenajarea teritoriului în sumă de 77,63 lei.

Afirmă că conform răspunsului menționat, intimata a recunoscut dreptul întreprinderii la restituirea sumei plătite în plus de 77,63 lei – taxa pentru amenajarea teritoriului, însă nu a restituit-o pînă în prezent, necătînd la faptul că au expirat deja 12 luni de la data depunerii cererii de restituire.

Mai afirmă că instanța de apel nu s-a pronunțat nici asupra probelor prezentate de către recurentă, care confirmă achitarea impozitelor și taxelor în plus în sumă de 263789,33 lei.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de SRL „Montevideia” este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de SRL „Montevideia” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate și au aplicat corect normele de drept material, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul depus de SRL „Montevideia” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea cu răspundere limitată „Montevideia” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Ion Corolevschi